

Feedbackgeletterdheid bevorderen door comparatief beoordelen

Maarten Goossens, Stephanie Kruiper

Jolieke van Baaren, Eunice Rink

Wie zit hier?

Wat gaan we doen?

- Wat is comparatief beoordelen?
- Casusschets
- In gesprek met studenten

Feedback werkt niet altijd zoals we willen

Een van de meest invloedrijke processen voor het leren van studenten,
als goed ontworpen

“Interesting. When we give feedback, we notice that the receiver isn’t good at receiving it. When we receive feedback, we notice that the giver isn’t good at giving it.”

Stone and Heen (2014, p. 3)

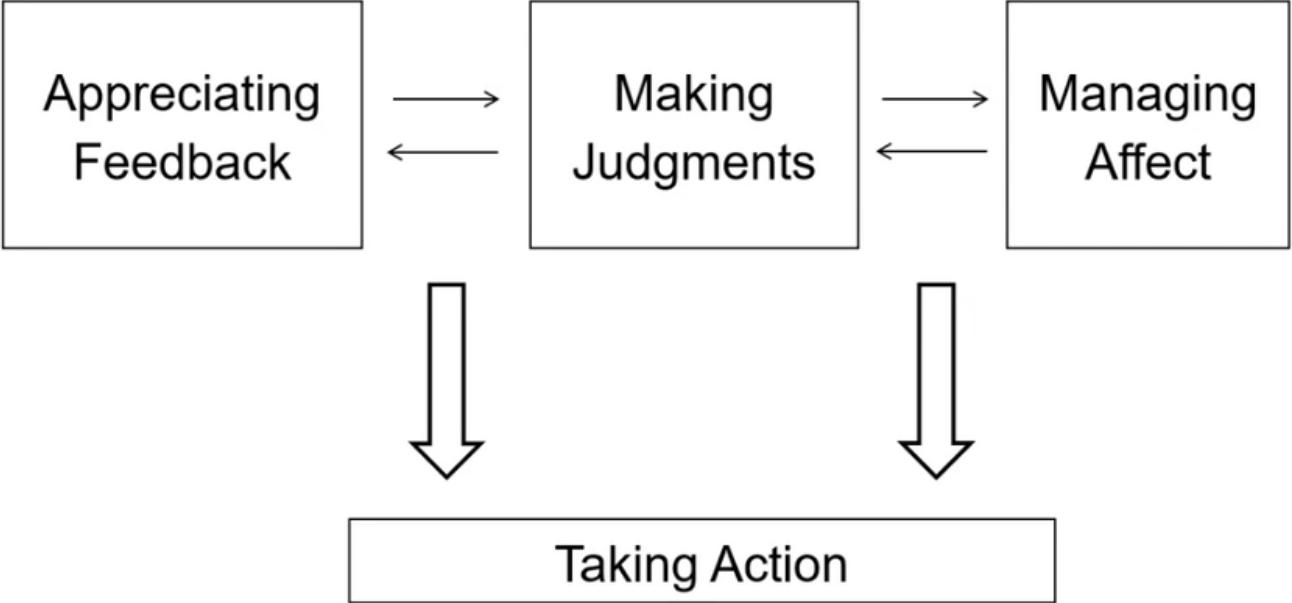
Feedbackgeletterdheid

“The understandings, capacities and dispositions needed tot make sense of information and use it to enhance work or learning strategies.”

(Carless & Boud, 2018).

Veronderstelt dat feedback een proces is, in co-productie

Feedbackgeletterdheid

(Carless & Boud, 2018)

“Maybe we should stop researching feedback and focus on implementing everything we have discovered so far?”

Juuso Nieminen (2022)

Casusschets

Inleiding Onderwijswetenschappen (jaar 1 Bachelor)

Cursus van 10 weken

2 uur hoorcollege, 2-4 uur werkcollege

+/- 100 studenten

Achtergrond: vwo (grootste deel) of andere vooropleiding (hbo)

Ook 'bijvakstudenten' van andere opleidingen

Leerdoelen gericht op:

- Overzicht krijgen van veld onderwijswetenschapper
- Leren academisch schrijven
- Feedbackgeletterdheid

Casusschets

Leren wetenschappelijk schrijven: paper over een vooraf bepaald onderwerp

→ Feedbackronde, peer feedback

'We worden in het diepe gegooid'

'Doen we het wel goed?'

Casusschets

Feedback lijkt niet te worden gebruikt

→ Docenten zien het niet terug in het werk van studenten

Waarom wordt feedback niet gebruikt:

- Geen duidelijk einddoel voor ogen (mogen we een voorbeeld?)
- Compleet nieuwe terminologie
- Wat heb je eraan?

Tijd voor feedbackgeletterdheid, juist in jaar 1!

Hoe? Comparatief beoordelen

Aan de slag met een andere manier van beoordelen

Leren door te vergelijken

Productief leren gebeurt als lerenden hun eigen werk vergelijken met iets anders

Internal feedback (Nicol, 2020)

- Transparantie
- Mogelijkheden om feedbackgeletterdheid te bevorderen

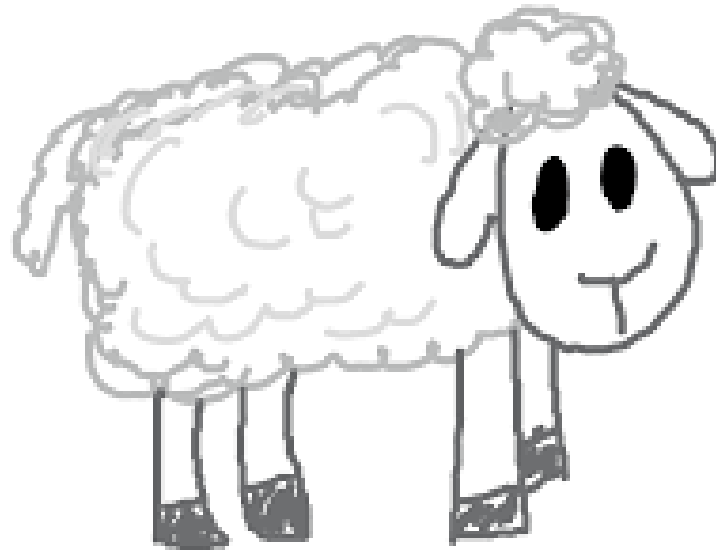
Comparatief beoordelen

Hoe goed is dit schaap getekend? Schaal 1-10

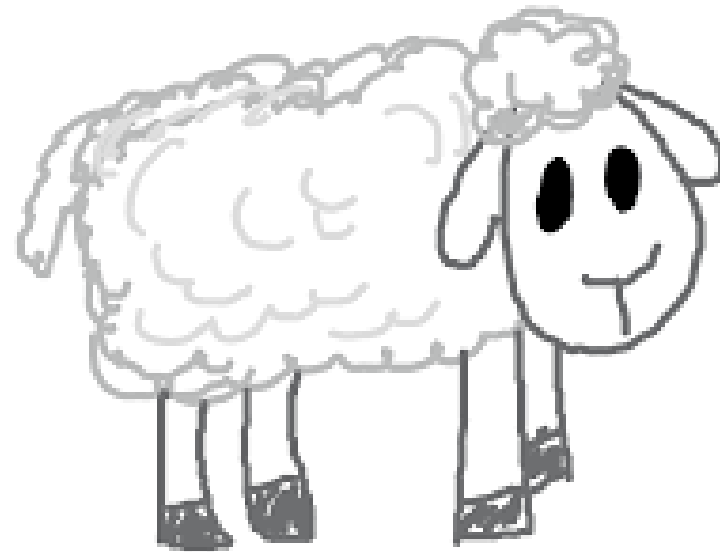
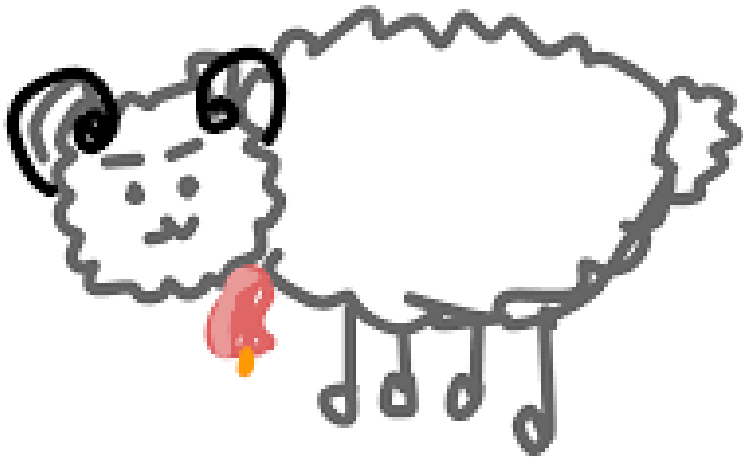
Comparatief beoordelen

Hoe goed is dit schaap getekend? Schaal 1-10

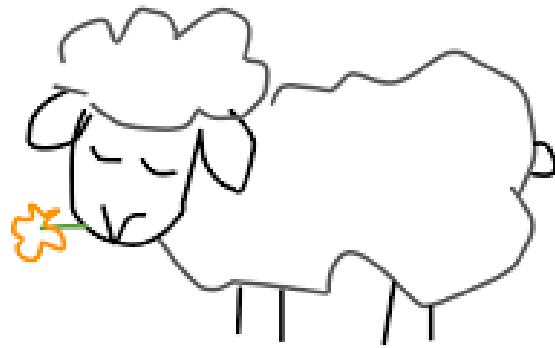
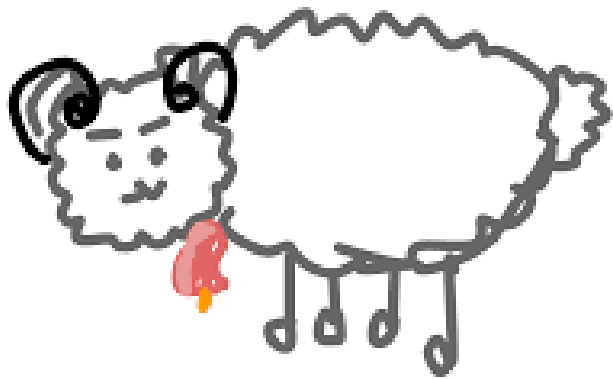
Comparatief beoordelen

Wat is het beter getekende schaap?

Comparatief beoordelen

Een rangorde maken

Comparatief beoordelen

The screenshot shows a web application titled "Compare products" with a status of "1 out of 100 comparisons". It features two side-by-side comparison panels. The left panel is labeled "25_6LLN3" and the right panel is labeled "2_5LLN6". Both panels display the text "Tekstversie 2: informatieve tekst" and "Verbeterde versie". The left panel's text is shorter and more concise, while the right panel's text is longer and more detailed. At the bottom of each panel, there is a blue button with a checkmark and the text "A is better" (left) and "B is better" (right).

Compare products 1 out of 100 comparisons Pause Full screen

25_6LLN3

Tekstversie 2: informatieve tekst

Verbeterde versie

Dat zijn kinderen die spelen op een speelplaats van een school. Het gebouw is een school daar doen ze geen spelletje maar ze leren: rekenen, taal en in het 5de en het 6de leren ze Frans. Maar op het einde van het schooljaar krijgen ze proefwerken. Dat zijn toetsen dat ze gezien hebben in de loop van het schooljaar. Daarom speelden ze buiten. Het was speeltijd. Maar je hebt 3speeltijden in de middag, ochtend en in de avond. Dit was de school dat je landde.

A is better

2_5LLN6

Tekstversie 2: informatieve tekst

Verbeterde versie

Wat je ziet is een school. Een school is een gebouw waar kinderen in spelen, leren rekenen, leren schrijven, leren lezen, enz... Een school is in twee delen gesplitst: een kleuter en een lager. Je hebt natuurlijk ook een hogeschool en zo, maar daar gaat het nu niet over. Het kleuter is voor kindjes van 2 tot 6 jaar. De kindjes zijn er dus nog niet zo groot. Kleutertjes spelen en knutselen heel vaak. Ze spelen zoal met poppen, auto's, blokken en winkeltjes. Maar niet alleen dat, ze maken ook puzzels, spelen spelletjes, zingen liedjes en ze leren ook al tellen. Dan heb je het lager. Dat zijn kinderen van 6 tot 12 jaar. Zij leren rekenen, schrijven en lezen. Maar soms knutselen ze ook iets. Ze krijgen vaak huiswerk, dat moeten ze dan thuis maken. Er is 1 ding dat kinderen van het lager haten, dat is namelijk een toets. Toetsen zijn proefjes om te zien hoe goed je iets kan of als je slim genoeg bent om door te mogen. Dan heb je iets dat beide hebben. Kleuter en lager krijgt soms straf. Kleuters zitten op de strafstoel of staan in de hoek. Het lager moet schrijven. Soms wel honderd keer. Je hebt een turnzaal om te turnen, een eetzaal om te eten en natuurlijk een speelplaats om te spelen. Dat doen ze om 8u30, 10u, 12u en 15u. Ik denk dat je nu weet wat een school is.

B is better

Zelf aan de slag!

- Open je mail en klik op de link.
- Maak enkel vergelijkingen.

Wat is jullie ervaring?

Wat gebeurt er in je hoofd?

Tekst 1

Er zijn **drie verschillende scholen**, je hebt de: kleuterschool, de lagere school en het middelbaar.
Hier op aarde hebben we **vijf dagen** om naar school te gaan. De zaterdag en de zondag is het weekend en moeten we niet naar school.
Je hebt **4 grote vakken**: je hebt wiskunde, taal, WO en Frans. Er zijn vier **speeltijden**, er zijn om : 08:30u, om 10:00u, om 12:00u tot 13:30u en om 15:00u.
Op het einde van juli is het **GROTE VAKANTIE**, dan is het twee maanden geen school.

Doelstelling: informatie overbrengen
Omschrijving: In een informatieve tekst staan vooral feiten. Een onderwerp wordt in een informatieve tekst van alle kanten belicht. Doormiddel van voorbeelden wordt de informatie rijker. De schrijver structureert de tekst voor de duidelijkheid en neemt zelf geen standpunt in.

INFORMATIE

Niveaus	Niveaus
Dagen	Leeftijden
Vakken	Dagen/halve dag
Speeltijd	Vakken per niveau
Vakantie	Inhoud vakken
	Juf/meester
	Job

Tekst 2

Het is een **lagere school**, daar gaan kinderen **van 7 tot 12 jaar** naar school. Je hebt ook een **kleuterschool**, daar gaan kinderen van **2,5 tot 6 jaar** naar school. In de lagere school (7 tot 12 jaar) rekenen, lezen ze, ... Maar natuurlijk moet er ook ontspanning zijn ze hebben speeltijden en turnen en zwemmen ook. Er zijn **5 dagen** op school: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag. De woensdag is het maar een **halve dag** en de zaterdag en zondag zijn ze thuis. In de kleuterschool (2,5 tot 6 jaar) spelen ze nog veel. Ze leren **puzzelen, schilderen, tekenen, kleuren ...** De dag start om **8 uur 30**. En de woensdag om 8.15 uur. Het eindigt om kwart voor vier er is dan ook nog studie in de lagere school (7 tot 12 jaar). Daar gaan kinderen van het 4, 5 en 6 de leerjaar naartoe. In het eerste leerjaar leer je **tot 20 tellen**. In het tweede leerjaar leer je maal en gedeeld door. In het derde leerjaar leer je tot duizend, in het vierde leerjaar werk je met kommagetallen. In het vijfde leer je al vlot Frans en het zesde leerjaar ben je de oudste van de school. Je hebt telkens een juf of meester in je klas. Als je het soms moeilijk hebt, word je dan ook geholpen door de **juf of meester**. Dus in de lagere school is het van werken en in de kleuterschool is het dus van spelen. Je hebt dan de **middelbare school** daar heb je dan bv. **een vak Latijn**, moderen ... daar gaan de grootste kinderen naartoe en als ze het middelbaar helemaal hebben gedaan dan kunnen ze studeren wat ze willen doen **van job**.

Wat gebeurt er in je hoofd?

Tekst 3

Het grote gebouw waar het buitenaards monster naar kijkt, is een school. Een school is iets waar je dingen leert, zoals: wiskunde taal, w.o... Je hebt vier scholen: **de kleuterklas**, de lagere school, het middelbaar en de hoge school of de universiteit. De kleuterklas is voor kinderen van 2 jaar tot 5 jaar. Daar krijgen ze nog niet echt les. Ze spelen met de poppen of in het winkeltje en knutselen.

Het lager is voor kinderen van 6 jaar tot 12 jaar. Zij doen veel meer. De vakken die zij krijgen zijn : wiskunde, taal, spelling, W.O en knutselen. Vanaf het vijfde leerjaar is er ook Frans. Zij krijgen ook toetsten rond alle vakken. Natuurlijk zitten niet alle kinderen samen in een klas. Je hebt het 1ste leerjaar, het 2de leerjaar... het laatste jaar is het 6de leerjaar.

Je hebt ook nog **het middelbaar**. Dat is voor kinderen tussen de twaalf en de achttien. Zij krijgen nog een paar vakken bij : p.o.= plastische opvoeding, p.a.v. alle vakken van het lager, aardrijkskunde en geschiedenis. Zij hebben examens. In de kleuterschool en de lagere school heeft elke klas 1 leerkracht, in het middelbaar is het voor elk vak een ander en hebben ze er wel 13 !

De scholen zijn op maandag tot vrijdag met woensdag maar een halve dag, Natuurlijk is er ook vakantie.

In de **hogeschool of de universiteit** hebben ze meerdere leerkrachten, studeren ze wat ze willen worden bv. juf. Als ze klaar zijn met de universiteit kunnen ze gaan werken. Tot zover de scholen.

INFORMATIE

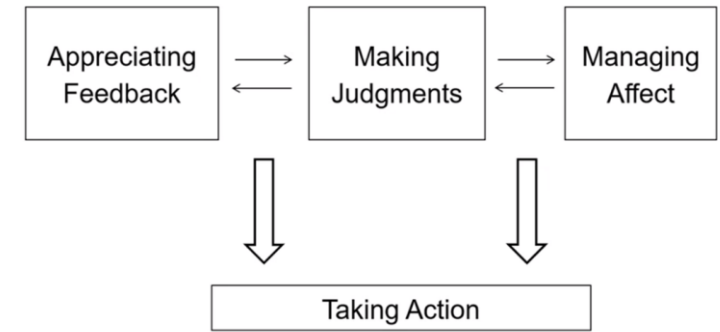
4 Niveaus	Niveaus
Vakken	Leeftijden
Per niveau	
Leeftijden	Dagen/halve dag
Leerjaren	Vakken per niveau
Toetsen	
	Inhoud vakken
Leerkracht	Juf/meester
Dagen	
Vakantie	
	Job
Job	

Tekst 2

Het is een **lagere school**, daar gaan kinderen **van 7 tot 12 jaar** naar school. Je hebt ook een **kleuterschool**, daar gaan kinderen van **2,5 tot 6 jaar** naar school. In de lagere school (7 tot 12 jaar) rekenen, lezen ze, ... Maar natuurlijk moet er ook ontspanning zijn ze hebben speeltijden en turnen en zwemmen ook. Er zijn **5 dagen** op school: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag. De woensdag is het maar een **halve dag** en de zaterdag en zondag zijn ze thuis. In de kleuterschool (2,5 tot 6 jaar) spelen ze nog veel. Ze leren **puzzelen, schilderen, tekenen, kleuren ...** De dag start om **8 uur 30**. En de woensdag om 8.15 uur. Het eindigt om kwart voor vier er is dan ook nog studie in de lagere school (7 tot 12 jaar). Daar gaan kinderen van het 4, 5 en 6 de leerjaar naartoe. In het eerste leerjaar leer je **tot 20 tellen**. In het tweede leerjaar leer je maal en gedeeld door. In het derde leerjaar leer je tot duizend, in het vierde leerjaar werk je met kommagetallen. In het vijfde leerjaar al vlot Frans en het zesde leerjaar ben je de oudste van de school. Je hebt telkens een juf of meester in je klas. Als je het soms moeilijk hebt, word je dan ook geholpen door de **juf of meester**. Dus in de lagere school is het van werken en in de kleuterschool is het dus van spelen. Je hebt dan de **middelbare school** daar heb je dan bv. **een vak Latijn**, moderen ... daar gaan de grootste kinderen naartoe en als ze het middelbaar helemaal hebben gedaan dan kunnen ze studeren wat ze willen doen **van job**.

Nieuw in de cursus

1. Werkgroep 1: 3 voorbeelden vergelijken
2. Kennisclips en feedbackgids:
  - Hoe werken we? Waarom zo?
  - Hoe geef/ontvang je feedback?
3. Papers vergelijken en feedback geven (docenten én studenten, anoniem)
4. Feedback actieplan opstellen

(Carless & Boud, 2018)

Nieuw in de cursus

1. Werkgroep 1: 3 voorbeelden vergelijken
Inbreng in criterialijst: niet vooraf delen

Invulblad vergelijkingen

Bepaal telkens in het programma welk product je beter vindt. Denk vervolgens voor jezelf eens na: waar zie je allemaal aan dat het ene product beter is dan het andere? Vul dit hier in voor iedere vergelijking. Probeer zo veel mogelijk op te schrijven.

Tip: gebruik de opdrachtomschrijving en de inhoud van de kennisclips om te zien waar je allemaal op kan letten. Je kan ook de 5 thema's gebruiken die op de volgende pagina staan.

Na het vergelijken:

Gebruik de antwoorden die je hierboven gegeven hebt om deze lege criterialijst in te vullen. Hoe zie je dat een tekst een goede tekst is? Waar let je op bij het beoordelen?

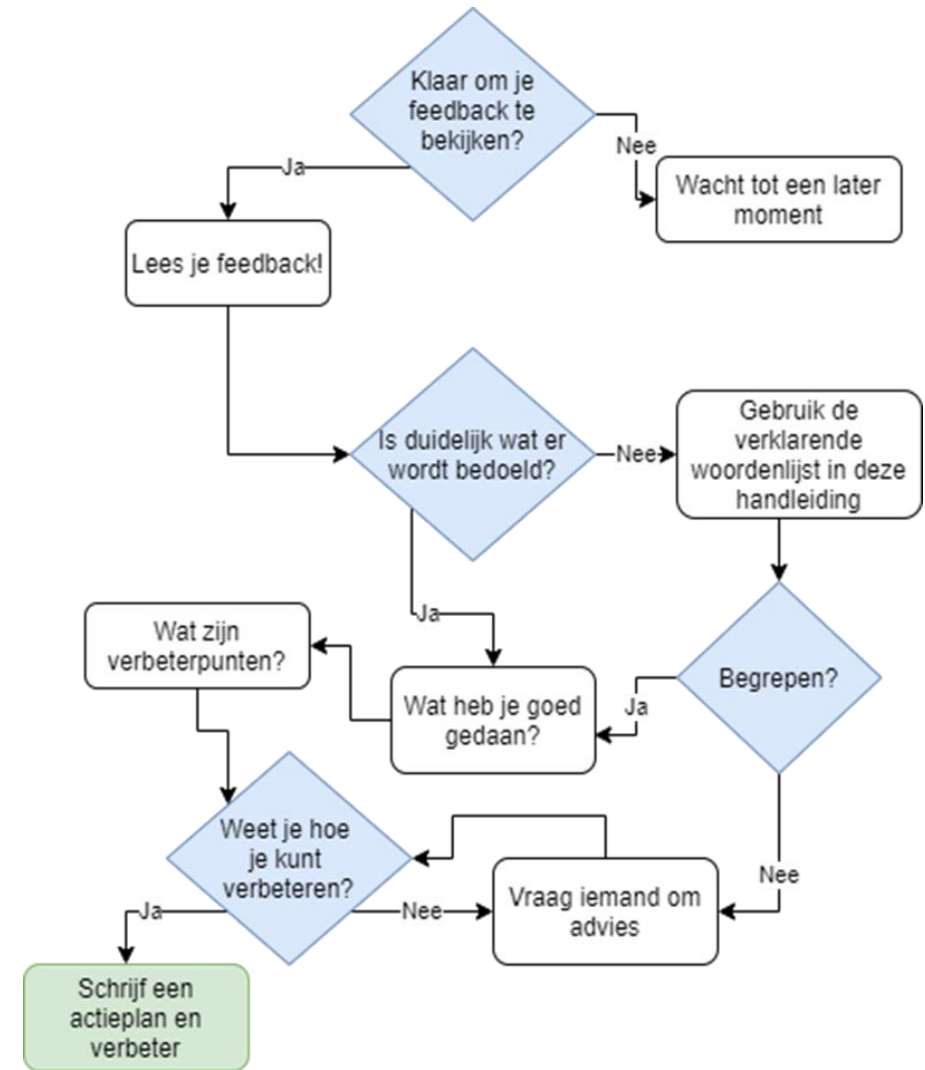
Proactief feedback ontvangen (Winstone et al., 2017)

- ✓ **Zelfevaluatie:** als je jezelf goed kan inschatten kan je beter je sterke en ontwikkelpunten identificeren. En hoef je minder te leunen op de docent.
- ✓ **Beoordelingsgeletterdheid:** leer het beoordelingsproces en de criteria kennen. Dan kan je de kwaliteit van je eigen werk beter inschatten.
- ✓ **Doelen stellen:** stel doelen voor jezelf (bv. ik wil een 8 halen of ik wil een goed argument kunnen opschrijven). Dan kan je doelgerichter werken aan je opdracht.
- ✓ **Open staan om te leren:** als je nieuwsgierig bent naar en open staat voor informatie over je opdracht, zorgt dit ervoor dat je feedback serieuzer verwerkt en je eigen werk beter kan verbeteren.

Validity of comparative judgement to assess academic writing: examining implications of its holistic character and building on a shared consensus

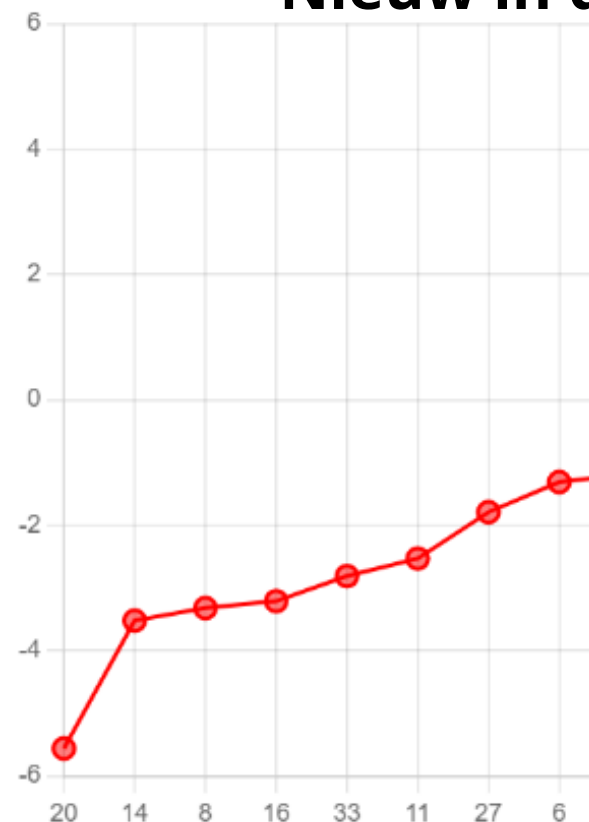
Tine van Daal^{a1}, Marije Lesterhuis^{a1}, Liesje Coertjens^{a,b}, Vincent Donche^a and Sven De Maeyer^a

^aFaculty of Social Sciences, Department of Training and Education Sciences, University of Antwerp, Antwerp, Belgium; ^bPsychological Sciences Research Institute, Université catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve, Belgium

Nieuw in d

Zowel de maatschappelijke als wetenschappelijke relevantie worden benoemd en met literatuur toegelicht. Hierbij komt de eigen bijdrage van het onderzoek duidelijk aan bod. De vragen die in de tekst letterlijk benoemd worden, zouden onder het nom van 'wetenschappelijk schrijven' echter beter weggelaten kunnen worden.

erg duidelijke introductie met een duidelijke uitleg over wat er precies onderzocht is in dit onderzoek, maar het is niet erg pakkend en ook de titel/het tussenkopje is een beetje 'saai'

Pakkende introductie, duidelijk de relevantie aangegeven.

Begrippen worden duidelijk uitgelegd, wat de leesbaarheid van de tekst bevordert. Ook voelt de opbouw van de tekst natuurlijk en wordt de variabele 'voorkennis' op een juiste manier en de juiste plek in de tekst geïntroduceerd (namelijk precies waar een vraag ontstaat die te beantwoorden is met inhoud rondom voorkennis). Wel mist de uitgewerkte denkstap: voorkennis compenseert voor het seductive detail effect dus dit zijn de voordelen van seductive details voor leerlingen met voorkennis (en dit zijn de ongecompenseerde nadelen van het seductive detail effect voor leerlingen zonder voorkennis) oid. De opbouw van dat stukje structuur kan nog iets sterker om de argumentatielijn te verduidelijken. Redeneringen zijn wel gebaseerd op literatuur en deze wordt goed besproken. Ook gaat het onderwerp 'e-learning' een beetje verloren in het theoretisch kader. Om de probleemstelling logischer te laten volgen, kan hier nog extra aandacht aan besteed worden.

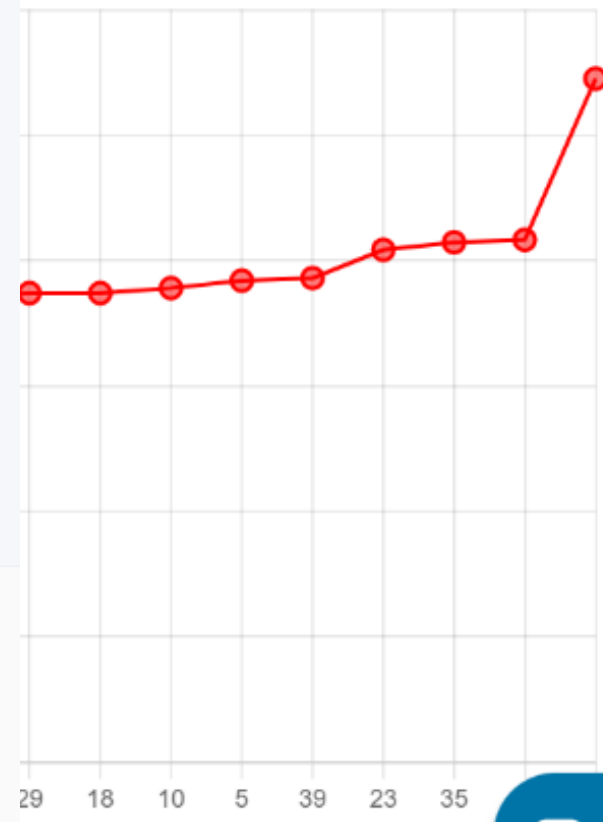
logische opbouw van het theoretisch kader en ook goed dat jullie de cognitive load theory benoemen, maar misschien is het een idee om (voordat jullie de variabele 'voorkennis' erbij pakken) ook even kort in te gaan op de effecten van seductive details op leerprestaties in het algemeen aangezien daar vooral in het laatste tussenkopje een beetje op wordt voortgeborduurd

Het deel gunstige omstandigheden lijkt gedeeltelijk te overlappen met de delen daarvoor. De informatie kan misschien logischer verdeelt worden over de alinea's.

De opbouw naar de concrete probleemstelling zou beter uitgewerkt en onderbouwd kunnen worden. De hypothesen zijn wel sterk uitgewerkt en volgen logischerwijs uit de voorgaande informatie.

er wordt niet echt uitleg gegeven over de gekozen probleemstelling en de gekozen hypothesen, dus misschien zouden jullie nog iets meer terug kunnen vallen op het voorgaande theoretisch kader om deze uitleg wel te geven

De probleemstelling is niet hetzelfde als de onderzoeksvraag. De onderzoeksvraag en hypothesen zijn wel duidelijk en juist geformuleerd, en sluiten goed aan op het theoretisch kader.

Stap 1: categoriseer feedback

Gaan we verwerken	Gaan we niet verwerken	Onduidelijk/nog vragen over
'Wij' weghalen in de tekst.	Geen hypothese genoemd.	Verschil effect hoge/lage voorkennis op leerprestaties.
Meer inleidende zinnen in de tekst verwerken.	Minder kopjes, discussie vanuit maatschappij ergens anders toevoegen/weghalen.	
Zinnetjes zoals 'men weet dat' weghalen.		
Wetenschappelijke en praktische relevantie verduidelijken.		
Concepten omwisselen voor trechter vorm.		
Kopje 'probleemstelling' aanpassen naar 'onderzoeksvraag en hypothese'.		
Informatie die we hebben benoemd uitbreiden en dieper op ingaan.		
De relaties in de introductie beter uitleggen.		

Stap 2: niet verwerkte feedback

Feedbackpunt dat we niet verwerken	Argumentatie
Geen hypothese genoemd.	Er staat wel een hypothese.
Minder kopjes.	De tekst onder de kopjes worden nog uitgebreid en dan zorgt het voor overzicht.
Discussie vanuit maatschappij ergens anders toevoegen/weghalen.	We denken dat het stukje een kritische noot op het interpreteren van de resultaten van het onderzoek en het geeft duidelijk weer dat er verschillende meningen zijn over dit onderwerp.

Nieuw in de cursus

4. Feedback actieplan opstellen

Stap 3: te verwerken feedback

1. Hoofdpunt	Bijbehorende feedback	Acties + planning	Resultaat
Meer verbindingen maken	De relaties in de introductie beter uitleggen.	Een overzicht maken in wat we willen vertellen en vervolgens de introductie herschrijven.	Zorgt voor een duidelijk begin waardoor het aantrekkelijk wordt voor de lezer en de rest van het onderzoek begrijpt.
	Meer inleidende zinnen in de tekst verwerken.	Iedere alinea langsgaan en dan kijken of het goed overloopt, zo niet dat een regel toevoegen.	Zorgt voor een geheel en daardoor leest het makkelijker.

Wat vinden studenten?

Een tool alleen is niet alles...

Toetsing en onderwijsontwerp gaan hand in hand

- Leg uit, leg uit, leg uit
- Check de kwaliteit van de feedback (feedback op feedback?)
- Genoeg oefenmogelijkheden
- Durf te kiezen, niet alles kan tegelijk

En je eigen onderwijs?

Meer weten? Mail ons!

Werken met Comproved?
Maarten Goossens
maarten@comproved.com

Meer ervaringen horen?
Stephanie Kruiper
s.m.a.kruiper@uu.nl

**Utrecht
University**

Sharing science,
shaping tomorrow